

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2007-188

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntapolitiikan laitos	
Tekijä-Författare-Author Kinnunen, Aija			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Lapsen astma perheen arjessa			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalityö			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2007-05-11	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 113 s., 3 liites.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tässä pro gradu -tutkielmassa tarkastellaan alle kouluikäisten astmaa sairastavien lasten perheiden elämää vanhempien näkökulmasta. Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää, miten tieto lapsen astmasta muuttaa perheen arkea, mikä merkitys astmaa sairastavan lapsen vaatimalla hoidolla on vanhemmille ja miten lapsen astma vaikuttaa sosiaalisiin suhteisiin.</p> <p>Aineisto koostuu 13:sta alle kouluikäisen astmaa sairastavan lapsen vanhemman haastattelusta. Heistä 12 oli äitejä. Lapsilla oli astman lisäksi allergioita. Haastattelut on äänitetty ja litteroitu. Analyysissa on käytetty hyväksi niin sanottua Framework-analyysimenetelmää. Teoreettisina viitekehysinä toimivat elämäntavan, elämänhallinnan ja selviytymisen (coping) käsitteet. Lisäksi on hyödynnetty aikaisempia pitkäaikaissairaiden lasten perheiden selviytymistä koskevia tutkimuksia.</p> <p>Astmadiagnoosi koettiin järkytyksenä, helpotuksena tai siihen liittyi molempia tunteita. Osalla vanhemmista diagnoosin saamiseen ei liittynyt suuria tunteita, sairautta oli osattu odottaa. Lapsen astma vaikutti arkeen ja sen organisointiin. Jos astma ja allergia olivat uusia sairauksia, kotia saneerattiin ja siivousta tehostettiin. Lemmikkieläimestä luopuminen koettiin vaikeana. Vanhemmat kokivat ohjeiden mukaisen siivouksen rasittavana. Yleensä vanhemmat vähensivät ajan kuluessa siivousta ja alkoivat myös uudelleen hankkia esim. mattoja tai huonekasveja.</p> <p>Työhönpaluuta saatettiin lykätä ja monilla oli runsaasti poissaoloja töistä lapsen sairauden vuoksi.</p> <p>Astman oireiden ja astman vaikeutumisvaiheiden tunnistaminen oli monille aluksi vaikeaa. Ajan kuluessa vanhemmat oppivat tunnistamaan oireita ja lisäämään ja vähentämään lääkitystä. Vanhempien käsitys itsestään ja omista kyvyistään parani. Astman kulun vaihtelevuuden vuoksi vanhempien oli vaikea mieltää lasta pitkäaikaissairaaksi; astmaa saatettiin pitää oireettomissa vaiheissa ominaisuutena tai erilaisuutena tai ajateltiin, että lapsi ei ole selkeästi sairas eikä terve vaan siltä väliltä. Astman vaikeutumisvaiheissa vanhempia saattoi pelottaa ja jotkut valvoivat yöllä ja vahtivat lapsen hengitystä. Myös lääkkeiden sivuvaikutukset pelottivat vanhempia. Vanhemmilla oli sekä hyviä että huonoja kokemuksia lääkäreistä.</p> <p>Lapsen astma vaikutti sosiaalisiin suhteisiin. Vanhempien mielestä lapsen astman vaikeutuminen näkyy usein lapsen käyttäytymisessä ärtyisyytenä ja kiukkuisuutena. Vanhemmat miettivät, miten epätoivottuun käyttäytymiseen tulisi puuttua. Parisuhteeseen tuntui vaikuttavan se, miten perheessä onnistuttiin ratkaisemaan työnjako- ja syyllisyyskysymykset. Eläinpölyn välttäminen vaikutti monissa perheissä sosiaalisten suhteiden ylläpitoon ja saattoi tuoda jännitteitä kanssakäymiseen isovanhempien kanssa. Monet vanhemmat arvostivat vertaistukea. Osa vanhemmista oli pettynyt ystäviltään saamaansa emotionaaliseen tukeen. Ajan kuluessa vanhemmat kuitenkin olivat yleensä oppineet elämään lapsen sairauden kanssa ja korostivat sitä, että sairauden ei saa antaa liiaksi rajoittaa elämää.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords lapset astma krooniset taudit perhe elämäntapa elämänhallinta arkielämä sosiaaliset suhteet selviytyminen haastattelututkimus			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			